

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

JESENSKI ROK

FILOZOFIJA

≡≡≡ Izpitna pola 1 ≡≡≡

Sreda, 1. september 2004 / 120 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik. Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca in dva konceptna lista.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.

Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Od petnajstih esejističnih vprašanj odgovorite na **eno**. Pišite v izpitno polo z nalivnikom ali kemičnim svinčnikom.

Naloge, pisane z navadnim svinčnikom in nečitljive naloge, se točkujejo z nič (0) točkami. Za osnutek uporabite konceptna lista. Osnutek se ne upošteva pri ocenjevanju.

Vsak esej je ovrednoten z 22 točkami.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 3 prazne.

PRAZNA STRAN

Obrnite list

NAVODILA ZA PISANJE ESEJA

Izmed 15 vprašanj izberite eno in napišite esej, ki naj bo dolg vsaj 600 besed. Bodite pozorni zlasti na analizo ključnih **pojmov** (in na problematizacijo njihove samoumevnosti) in na **razlago** stališč, ki jih boste v svojem premisleku predstavili. Pri razlagi in **utemeljevanju** uporabite konkretne **primere**, saj je izpeljava tako lažje razumljiva, oprite pa se seveda tudi na filozofske perspektive, ki ste jih obravnavali na pripravah. V eseju predstavite vsaj dva pogleda na dani problem.

VPRAŠANJE STVARNOSTI

1. Razpravljajte o trditvi: Najbolj realno je tisto, kar je idealno.
2. Razpravljajte o trditvi: Čeprav svet kot tak ne vsebuje smisla, je človekovo življenje vendarle smiselno.
3. Razpravljajte o trditvi: Čeprav duha in telo opisujemo različno, gre za eno samo stvar.

VPRAŠANJE SPOZNAVJA

4. Razpravljajte o trditvi: Čutila nam ne omogočajo spoznanja sveta, razlog za to pa je v transcendentalnem.
5. Razpravljajte o trditvi: Brez dvoma ni mogoče priti do resnice.
6. Razpravljajte o trditvi: Brez pomoči čutil ne moremo pridobiti trdne in zanesljive vednosti o svetu.

VPRAŠANJE MORALE

7. Razpravljajte o trditvi: Temeljne moralne vrednote so skupne celotnemu človeštvu.
8. Razpravljajte o trditvi: Odgovorni smo za vsa svoja dejanja, saj je vsako dejanje posledica svobodne odločitve.
9. Razpravljajte o trditvi: Ne poslušnost moralnim pravilom, ampak življenje v skladu z vrlino privede do sreče.

POSAMEZNIK IN SKUPNOST

10. Razpravljajte o trditvi: Utopične zamisli so lahko nevarne, vendar ne privedejo nujno do totalitarne družbe, včasih privedejo do večanja svobode.
11. Razpravljajte o trditvi: Kazen je namerno povzročanje trpljenja, zato je nemoralna in bi jo bilo treba prepovedati.
12. Razpravljajte o trditvi: Oblast ni nastala s pogodbo, dana je od boga.

FILOZOFIJA RELIGIJE

13. Razpravljajte o trditvi: Vera in razum ne govorita o isti stvari.
14. Razpravljajte o trditvi: Dokazi za božji obstoj so neuspešni, niso pa nepotrebni.
15. Razpravljajte o trditvi: Dokler na našem svetu trpijo in umirajo nedolžni otroci, ne bom mogel verovati v Boga.

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN